

GRUP DE RECERCA LICETC. PROJECTE “POESIA EXPERIMENTAL CATALANA 1970-1990”

Pàgines web: <http://www.uib.es/catedra/camv/pec/>;

<http://www.uib.es/depart/dfc/litecont/index.html>

Contacte: poetiquesderuptura@gmail.com, m.picornell@uib.cat,
margalida.pons@uib.cat

El grup de recerca “Literatura contemporània: estudis teòrics i comparatius” (LICETC) és una plataforma estable d'investigació vinculada a la Universitat de les Illes Balears i que va néixer amb l'objectiu d'estudiar textos literaris des d'una perspectiva teòrica i comparatista. Parteix de l'estudi del sistema literari català, però s'interessa també pels contactes interliteraris, per la interculturalitat i per la traducció. La tasca de recerca realitzada fins al moment en el marc d'aquest grup s'ha concretat fonamentalment en dos projectes de recerca, el primer dedicat als Discursos d'Experimentació en la Narrativa Catalana (<http://www.uib.cat/catedra/camv/denc/>) i el segon, en curs de realització, dedicat a la poesia d'experimentació.

Aquest segon projecte, amb el títol “**La poesia experimental catalana del període 1970-1990: discursos, representacions, recepció, infraestructures de difusió i marc sociocultural**” (PeC) combina plantejaments de la historiografia i la crítica literària, la literatura comparada i els estudis culturals per tal d'abordar les poètiques experimentals de les dècades dels 70 i els 80: aquelles que sorgeixen en la franja que s'estén entre els primers experimentadors de la postguerra, com Joan Brossa i Guillem Viladot, i les experiències polipoètiques dels 90 (Eduard Escoffet, Josep Pedrals, J. R. Roig...). La ubicació de la poesia experimental en els marges del cànnon literari català, que la rebutja i alhora la necessita per esdevenir complet, facilita la seva obertura a llenguatges i pràctiques com el textualisme, el lletrisme i l'espacialisme d'origen francès, el concretisme d'arrel brasilera i la poesia visiva italiana. El terme experimentació pot tenir molts sentits. Aquí ens interessa rellegir les poètiques que aporten al sistema literari català formes diverses de ruptura textual (com el joc amb el format, el codi i el suport, o la incorporació d'elements visuals), però també noves maneres de

comunicació del poema (per mitjà de la reivindicació de la performance i de l'oralitat, per exemple). A títol indicatiu, la nòmina d'autors en què s'inspira el projecte inclou, entre molts altres, Vicenç Altaió, Josep Albertí, J. M. Calleja, Enric Casasses, Jordi Domènech, Patrick Gifreu, Carles Hac Mor, Damià Huguet, Joan Palou, Santi Pau, Perejaume, Marcel Pey, Jordi Pope, Joaquim Sala-Sanahuja, Josep-Lluís Seguí, Víctor Sunyol i Andreu Terrades.

Entre els objectius del projecte cal esmentar l'anàlisi de la poesia experimental no tan sols a partir dels aspectes formals (visualitat, no linealitat, jocs amb el codi i amb el suport), sinó també com a producte cultural en la intersecció de discursos sobre el gènere, el concepte d'autor, les funcions de la literatura i de la crítica i la reconstrucció del sistema literari català. Ens proposam així mateix l'estudi dels fenòmens de contacte de la poesia experimental catalana amb altres literatures i formes artístiques.

En el projecte, dirigit per Margalida Pons, participen investigadors vinculats a la Universitat de les Illes Balears (Xavier Barceló, Joan Mas, Maria Muntaner, Mercè Picornell, Josep Antoni Reynés i Pere Rosselló), a la University of Cambridge (Dominic Keown), a la University of Kent (Montserrat Roser) i a la Brown University (Enric Bou).

Fins ara, la recerca sobre literatura experimental realitzada en el marc del projecte LiCETC s'ha concretat amb l'organització de dos congressos i múltiples publicacions, entre les quals destaquen els volums col·lectius *Textualisme i subversió* (Barcelona: PAM, 2007), *Poètiques de ruptura* (Palma: Lleonard Muntaner, editor, 2008), *Transformacions: literatura i canvi sociocultural dels anys setanta ençà* (València: PUV, 2010) i *Transformacions: llenguatges teòrics i relacions interartístiques* (Palma/Barcelona: Edicions UIB/PAM, 2010).